

stere og ikke Ciere, har havt til Hensigt at tilstaae dem i deres Hartkornsaagift. Deres Skattebidrag vil nemlig i det Hele taget blive ganske det samme, hvad enten de have denne fritagelse eller ikke. Tænke vi os to Mænd i samme Kommune, af hvilke den Ene har kjøbt sin Gaard, den Anden derimod ikke, kan det gjerne være muligt, at Sogneforstanderskabet finder, at begge disse Mænd egne sig til den samme Indtægts- og derfor til den samme Skatteansættelse. Det kan nemlig være Tilfældet, at det Beløb, som den Ene maa jorrente af sin Kjøbsfum, ganske svarer til de Herstabsaagifter, som den Anden, der ikke har kjøbt sin Gaard, maa svare. Jeg vil nu antage, at de have hver en Gaard paa $8\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn, og at de i det Hele taget ansættes til en Indtægt af 1000 Rd., saa at de altsaa ansættes til at svare omtrent 30 Rd. i Skat. Nu er der af de $8\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn betalt paa Amtstuen, ifølge § 1, 25 Rd. Den Ene af dem har reent udbetalt sine 25 Rd., den Anden har deraf kun betalt 10 Rd., og hans Herstab Resten. Den, som har betalt de 25 Rd., fremviser sin Kvittering og slipper i Sognet med 5 Rd., hvorimod den Anden, som kun kan fremvise sin Kvittering paa 10 Rd., maa i Sognet betale 20 Rd., thi de skulle jo Begge hver for sig betale 30 Rd., skjøndt den Ene er Fæster og den Anden Selveier, og Fæsteren ved Lovens § 1 har faaet Haab om at slippe betydeligt lettere end den Anden. Man kunde indvende, at naar Begges Indtægter ere lige store, er det ogsaa Ret, at de komme til at svare lige Meget i Skat, hvad enten de ere Fæstere eller Ciere; men man skal lægge Mærke til, at vel kunne deres Indtægter være lige store, men deres Formuer ere det ikke, idet den Ene eier sin Gaard, den Anden ikke. Det har dog aabenbart været Lovudkastets Mening, at Fæsteren skulde slippe lettere end Cieren, men idet Hartkornet ikke er gjort til den Norm, efter hvilken Skatten endelig skal betales, men kun gjort til et Vipunkt, som skal fradrages det Øvrige, falder den Betælselse, som i § 1 er given, ganske bort. Jeg har hørt httre den Formening, at de $\frac{1}{5}$ af Hartkornsskatten, som Cieren skal betale for sine Livsfæstere, skulde betragtes som betalte for Fæsterens Regning, saaledes at denne kunde

fremvise den fulde Kvittering for Alt, hvad der paa Amtstuen var betalt af Gaarden. Det vilde aabenbart være overordentlig gunstigt for Fæsteren, men det vilde paa den anden Side være den allerstørste Uretferdighed mod Cieren, som vilde komme til to Gange at betale Krigsskat af al den Indtægt, han havde af Jorder og Tiender. For det Første havde han betalt Afgift til Amtstuen, men den skulde ikke dekoreres ham selv, men Andre, og senere skulde hele hans Indtægt ogsaa af Fæstegodserne og Tienderne beregnes ham til Skatteaagift i Sognet. Dette vilde være en stor Uretferdighed, og er ingenlunde Lovkastets Mening. Der staaer jo udtrykkeligt i en følgende Paragraf af Lovudkastet, som jeg ikke her kan lade være at henpege til, paa Grund af den Forbindelse, hvori den staaer med den første Paragraf, at i Skattens Beløb astortes for enhver Skatteyder, hvad han efter § 1 har erlagt i Skat af sine til Kommunen hørende Jorder og Tiender. Det er altsaa ikke for Fæsteren, at det kommer til Afkortning, naar Godseieren har betalt for ham $\frac{1}{5}$, $\frac{2}{5}$, eller $\frac{3}{5}$, Alt efter Fæstets Natur, men for Cieren. Men der indtræder saa atter en stor Beshynderlighed, thi Følgen deraf vil blive, at en stor Godseier slet ikke kommer til at svare nogen Skat af den Formue og Indtægt, som han maatte have udover sine Indtægter af Jorderne og Tienderne, naar han boer i den Kommune, hvori disse ere beliggende, idet den Afgift, som han har svaret deraf, vil være saa betydelig, at den aldeles vil opsluge, ja endogsaa overstige, hvad der af Sognet kan pålægges ham i Skat. Jeg skal tillade mig at fremsøre et Exempel. Jeg vil tage Forholdene temmelig store, men dog saaledes, at de langt overgaaes med Hensyn til vore største Godseiere. Jeg tænker mig, at min Godseier boer i et Sogn, hvis samtlige Jorder ere i hans Eie og af ham bortfæstede paa Livstid. Jeg tænker mig endvidere, at samtlige Fæstejorder udgjøre 600 Tdr. Hartkorn, jeg vælger dette Tal for Letheds Skyld i Beregningen. Den Krigsskat, som han for sine Fæstere skal betale paa Amtstuen, udgjør 10 Ml. $12\frac{1}{2}$ β af hver Tde. Hartkorn; dersom han tillige har Konge- og Kirke-Tiende af disse